

Sammendrag

Norske husdyrbesetninger blir færre og større. Samtidig produserer hvert dyr mer. Mjølkeproduksjonen per ku har aldri vært høyere. Det har heller ikke antall avendte smågriser per årspurke. Totalproduksjonen av svinekjøtt og lammekjøtt har aldri vært større enn i 2010.

Den totale produksjonen av storfekjøtt faller også fra 2009 til 2010. Antall mjølkekyr går ned, og dermed antall kalver fra den kombinerte mjølk- og kjøttproduksjonen. Økningen i antall ammekyr er på langt nær stor nok til å kompensere ned-

gangen i antallet mjølkekyr. Det er derfor fortsatt underskudd på norsk storfekjøtt og import av storfekjøtt.

Eggproduksjonen er midt i sin største struktur- endring noen gang ved overgangen fra tradisjonelle trehønersbur til løsdrift og ulike typer miljøinnredninger fra 2012. Mange har bygd om og utvidet, mange gjør det nå i 2011, men det er også mange som vil ha sitt siste innsett med verpehøner i 2011. Fra 2012 vil antallet eggprodusenter derfor være vesentlig lavere.

Kapittel 1.1. Storfe

TABELL 1.1.1. Omfang av norsk storfehold

	2007*	2008*	2009*	2010*
Antall besetninger med storfe	18 787	17 851	17 136	16 464
Antall storfe totalt	893 082	875 932	867 641	857 163
Antall besetninger med mjølkekyr	13 251	12 266	11 529	10 952
Antall mjølkekyr	262 090	249 482	245 001	240 493
Antall besetninger med ammekyr	4 858	4 920	4 972	4 966
Antall ammekyr totalt	54 641	57 777	61 527	63 951
Antall slakt levert i løpet av året**	318 818	324 181	311 942	307 194

Kilde: SSB, omfatter de som har søkt produksjonstillegg.

* Tallene er ved 01.01, etterfølgende år. Tallene for 2010 er foreløpige.

** Kilde: Animalia, Klassifiserings- og vektresultater 2010.

TABELL 1.1.2. Sentrale produksjonsresultater for kombinert mjølk- og kjøttproduksjon

	UTBYTTE						
	ANTALL ÅRSKYR PER BESETNING*	KG MJØLK/ ÅRSKU	% FETT	% PROTEIN	% LAKTOSE	KG ENERGI-KORRIGERT MJØLK	BEREGNET KJØTTPROD. KG SLAKT PER ÅRSKU
2005	16,7	6 541	4,2	3,33	4,70	6 723	293
2006	17,7	6 586	4,16	3,35	4,68	6 742	248
2007	18,7	6 757	4,21	3,38	4,66	6 961	283
2008	19,8	6 921	4,19	3,39	4,71	7 144	280
2009	20,5	7 057	4,22	3,37	4,65	7 276	281
2010	21,4	7 125	4,24	3,38	4,67	7 373	**

* Årsku: Ku med 365 dager etter første kalving.

** Tall for 2010 ikke tilgjengelig.

Kilde: Tine Producentrådgivning, Statistiksamling 2010 (Kukontrollen).

TABELL 1.1.3. Sentrale produksjonsresultater for spesialisert kjøttproduksjon

	ANTALL ÅRSKYR PER BESETNING	ANTALL KALVINGER PER ÅRSKU	DØDFØDTE KALVER*	DØD FØR 180 DAGER**	TILVEKST I GRAM PER DAG (OKSER)***
2005	14,9	0,96	4,10 %	3,60 %	1 157
2006	15,7	0,99	4,10 %	3,80 %	1 153
2007	16,1	0,98	3,80 %	3,10 %	1 149
2008	16,6	1,00	3,70 %	3,20 %	1 163
2009	16,7	0,95	3,90 %	3,10 %	1 169
2010	16,6	0,99	4,00 %	4,40 %	1 160

* Prosent av antall fødte kalver.

** Prosent av antall levende fødte kalver.

*** Levende tilvekst gram/dag 0-200 dager.

Kilde: Animalia, Storfekjøttkontrollen, Årsmelding 2010.

Storfekjøttkontrollen er et registrerings-, styrings-, og dokumentasjonssystem for kjøttfe, kjøttfekrysninger og fôringsdyr. Den omfatter ca. 69 prosent av ammekyrne i Norge.

TABELL 1.1.4. Besetningsstruktur for mjølkekyr

ANTALL MJØLKEKYR I BESETNING	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 29	30 -	I ALT
Antall besetninger 01.01.2009	104	1 182	2 821	3 359	3 090	1 710	12 266
%-andel av besetningene 01.01.2009	1	10	23	27	25	14	100
Antall besetninger 01.01.2010	89	1 067	2 429	3 015	3 071	1 858	11 529
%-andel av besetningene 01.01.2010	1	9	21	26	27	16	100
Antall besetninger 01.01.2011*	93	940	2 249	2 793	2 882	1 995	10 952
%-andel av besetningene 01.01.2011*	1	9	21	26	26	18	100

Kilde: SSB, søknad om produksjonstillegg, %-andel av besetningene 01.01.2011.

* Tallene for 2011 er foreløpige.

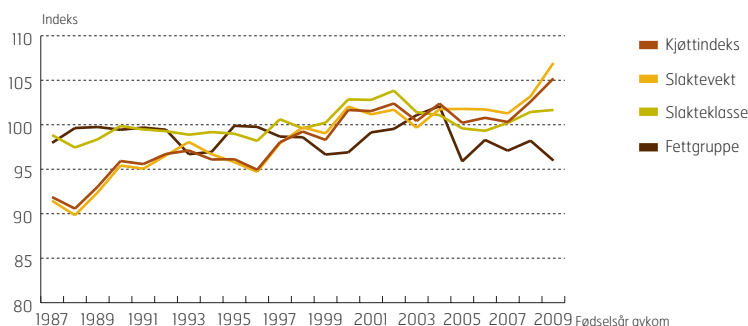
TABELL 1.1.5. Besetningsstruktur for spesialisert kjøttproduksjon

ANTALL AMMEKYR I BESETNING	1 - 4	5 - 9	10 - 19	20 -	I ALT
Antall besetninger 01.01.2009	1 317	1 400	1 350	853	4 920
%-andel av besetningene 01.01.2009	27	29	27	17	100
Antall besetninger 01.01.2010	1 219	1 393	1 388	972	4 972
%-andel av besetningene 01.01.2010	25	28	28	20	100
Antall besetninger 01.01.2011*	1 138	1 451	1 377	1 000	4 966
%-andel av besetningene 01.01.2011*	23	29	28	20	100

Kilde: SSB, søknad om produksjonstillegg, %-andel av besetningene 01.01.2011.

* Tallene for 2011 er foreløpige.

FIGUR 1.1.a. Genetisk utvikling for sentrale kjøttproduksjonsegenskaper hos NRF

Kilde: Geno.

2008 er fødselsår avkom. Disse analysene kjøres i desember hvert år, sist i 2010.

Det gir ikke mening å publisere resultater for avkom født i 2009 (gjennomsnittsalder er ca. 17 mnd.).

De som er født seint på året er da kun et år gamle.

Kapittel 1.2. Gris

TABELL 1.2.1. Omfang av norsk svineproduksjon

	2007*	2008*	2009*	2010*
Antall besetninger med avlspurker per 01.01.	1 679	1 600	1 525	1 409
Antall besetninger med kun slaktesvin	934	927	876	894
Antall avls- og ungpurker	95 237	97 418	99 872	97 051
Antall slakt levert i løpet av året før telledato**	1 469 067	1 497 312	1 517 690	1 571 605

Kilde: SSB, omfatter de som har søkt produksjonstillegg. Tallene er pr. 01.01. Tallene for 2010 er foreløpige.

* Tallene er fra 01.01 etterfølgende år.

** Kilde: Animalia, Klassifiserings- og vektresultater 2010.

TABELL 1.2.2. Sentrale produksjonsresultater for svineproduksjon

	2006	2007	2008	2009	2010
Antall purker per besetning	73	78	80	87	98
Smågriser per purke per år*	22,7	22,4	22,6	23	23,2
Antall kull per årspurke	2,15	2,14	2,16	2,17	2,16

* Antall avvente smågriser.

Kilde: Animalia, Ingris, Årsstatistikk 2010.

KAPITTEL 1: HUSDYRPRODUKSJON

Ingris er et landsomfattende registreringssystem for svin. Det benyttes til avl, produksjonsplanlegging, dokumentasjon og utarbeiding av prognoser. Ingris-systemet omfatter ca. 88 prosent av purkene i Norge.

TABELL 1.2.3. Besetningsstruktur i norsk svineproduksjon fordelt etter antall avlspurker

ANTALL AVLSPURKER	1 - 19	20 - 39	40 - 59	60 - 79	80 - 99	100 -	I ALT
Antall besetninger 01.01.2009	440	364	291	171	95	239	1 600
%-andel av besetningene 01.01.2009	28	23	18	11	6	15	100
Antall besetninger 01.01.2010	400	334	278	172	94	247	1 525
%-andel av besetningene 01.01.2010	26	22	18	11	6	16	100
Antall besetninger 01.01.2011*	342	309	271	160	78	249	1 409
%-andel av besetningene 01.01.2011*	24	22	19,2	11	6	18	100

Kilde: SSB. Tallene for 01.01.2011 er foreløpige.

* Tallene for 01.01.2011 er foreløpige.

TABELL 1.2.4. Besetningsstruktur i norsk svineproduksjon fordelt etter antall slaktesvin

BESETNINGER MED BARE SLAKTESVIN	1 - 19	20-39	40-59	60-79	80-99	100 -	I ALT
Antall besetninger 01.01.2009	97	41	58	57	52	622	927
Antall besetninger 01.01.2010	71	25	58	47	51	624	876
Antall besetninger 01.01.2011*	68	27	48	42	54	655	894

Kilde: SSB.

* Tallene for 01.01.2011 er foreløpige.

Kapittel 1.3. Sau

TABELL 1.3.1. Omfang av norsk sauehold

	2007*	2008*	2009*	2010*
Antall besetninger med vinterfåret sau	15 132	14 800	14 751	14 559
Antall vinterfåret sau	1 027 076	1 029 380	1 055 223	1 044 036
Antall slakt levert i løpet av året**	1 156 098	1 155 107	1 156 899	1 196 762

Kilde: SSB, omfatter de som har søkt produksjonstillegg.

* Tallene er per. 01.01. Tallene for 2010 er foreløpige.

** Kilde: Animalia, Klassifiserings- og vektresultater 2010.

TABELL 1.3.2. Sentrale produksjonsresultater innen sauehold

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antall voksne søyer over ett år per besetning*	63,2	63,2	65,4	70,1	72,8	75,8
Antall lam per søye**	1,62	1,63	1,64	1,63	1,64	1,63
Avdrått per søye (kg)***	73,2	72,5	72,6	74,2	73,5	72,8

* Ny beregningsmetode fra 2008.

** Lam om høsten per søye uten kopplam.

*** Korrigert avdrått per søye, uten kopplam.

Kilde: Animalia, Sauekontrollen, Årsmelding 2010.

Saukontrollen er et registrerings-, styrings- og dokumentasjonssystem for saueproduksjonen og omfatter 42 prosent av søyene i Norge.

TABELL 1.3.3. Besetningsstruktur i saueholdet per 01.01.2011

TOTALT ANTALL BESETNINGER 14 559				
Antall dyr	0 - 19	20 - 49	50 - 99	> 100
%-andel av besetningene	15	31	30	24

Kilde: SSB, søknad om produksjonstilskudd. Tallene er foreløpige.

TABELL 1.3.4. Fordeling av ullkvaliteter, oppgitt i tonn

KLASSE	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
	VEKT I TONN	VEKT I TONN	VEKT I TONN	VEKT I TONN
A1 Førsteklasses hvit helårsull av crossbredtype (dala-)	252	252	252	260
B1 Førsteklasses hvit halvårs våull av crossbredtype	454	420	445	427
B2 Annenklassenes hvit halvårs våull av crossbred- og spætype	141	134	141	124
C1 Førsteklasses hvit halvårs høstull av crossbredtype	1 343	1 358	1 374	1 276
C2 Annenklassenes hvit halvårs høstull av crossbredtype	527	424	462	431
C1S Førsteklasses pigmentert ull av crossbredtype	60	59	56	54
C2S Annenklassenes og frasortert pigmentert ull	272	261	295	321
F1 Førsteklasses hvit halvårs høstull av spætype	72	78	78	67
F2 Annenklassenes hvit halvårs høstull av spætype	149	131	140	118
F1S Førsteklasses pigmentert halvårs høstull av spætype	14	16	18	15
F1P Førsteklasses halvårs høstull av norsk pelssau (spætype)	7	7	6	7
G Hvit filtet ull	111	99	98	91
H1 Hvit frasortert helårs- og høstull (buk-, lår-, hale)	799	757	765	711
H2 Hvit frasortert våull	179	169	175	164
H3 Hvit urinbrent eller sterkt tilskitnet ull	114	78	77	78
V Hvit ull med vegetabiler (skogbøss, flis, høy mv.)	156	121	140	203
Total ullmengde	4 650	4 364	4 523	4 347

Kilde: SLF/Animalia Fagtjenesten for ull.

Vår desidert største klasse er C1, som er ull av crossbredtypen. Den har en middels fiberfinhet på 31,5 mikron (1/1000 mm), men har stor spredning i fiberfinhet. Verdien av denne ulltypen hadde vært vesentlig større om kvaliteten hadde vært jevnere.

Fram til midten på 90-tallet ble mesteparten av den norske ullproduksjonen solgt innenlands, og ulla ble vasket i Norge. Nå blir all ull vasket i utlandet, og det er bare 10-15 prosent som blir solgt til norske fabrikker. I 2010 startet «Å sette pris på norsk ull», et treårig prosjekt initiert av SIFO. Det har som mål å fremme bruken av norsk ull innen norsk tekstilproduksjon.

Kapittel 1.4. Fjørfe

TABELL 1.4.1. Omfang av norsk fjørfeproduksjon

	2007	2008	2009	2010
Klekking av slaktekyllinger antall*	56 713 412	65 923 436	61 622 352	65 368 784
Antall slaktekyllinger*	54 073 000	61 787 000	57 572 000	60 194 000
Klekking av kyllinger av verperase*	5 865 000	6 026 000	6 655 568	6 056 493
Antall verpehøner gj.sn. per år**	3 343 000	3 522 000	3 736 000	3 908 000
Antall klekkede kalkuner*	1 093 791	1 372 190	1 388 003	1 249 163

Kilde: Fjørfe, Norsk Fjørfeleg.

* Statens landbruksforvaltning.

** Antall verpehøner per 31.12. målt som «aktive høneplasser».

KAPITTEL 1: HUSDYRPRODUKSJON

TABELL 1.4.2. Sentrale produksjonsresultater for fjørfeproduksjon

PRODUKSJONSDATA VERPEHØNS	2008	2009	2010*
Kg. egg per innsatt høne fra 16 uker	19,90	19,90	20,14
Antall egg per innsatt høne fra 16 uker	324,00	323,00	323,70
Eggvekt, gram	61,70	62,10	62,60
Fôrforbruk fra 16 uker, kg/kg egg	2,05	2,04	2,01
Antall kull, stk	35,00	34,00	21,00
Kilde: Norturas eggkontroll (ordinære egg). 16-71 uker. * Miljøbur.			
PRODUKSJONSDATA SLAKTEKYLLING	2008	2009	2010
Slaktealder, dager	31,40	30,60	30,70
Gjennomsnittsvikt, gram	1 179	1 175	1 185
Fôrforbruk, kg/kg slakt	2,18	2,15	2,15
Totalt innsatte, tusen stk.	42 720	39 719	41 900
Antall kull, stk	2 869	2 558	2 765
Kilde: Norturas slaktekyllingkontroll.			
PRODUKSJONSDATA KALKUN	2008	2009	2010
Slaktealder porsjon, dager	82	82	69
Slaktealder industri, dager	122	125	125
Gjennomsnittsvikt porsjon, kg	5,33	5,35	5,43
Gjennomsnittsvikt industri, kg	11,19	11,49	11,77
Fôrforbruk, kg/kg slakt	2,97	3,07	3,04
Standard 2, %	17,08	9,68	8,97
Totalt innsatte, stk.	860 003	925 377	814 059
Antall kull, stk.	119	121	104
Kilde: Norturas kalkunkontroll.			

TABELL 1.4.3. Bsetningsstruktur i norsk fjørfeproduksjon*

	2007	2008	2009	2010
Antall slaktekyllingprodusenter med over 1 000 dyr	571	637	-	613
Antall konsumeggprodusenter med over 1 000 høneplasser	810	810	820	450
Antall kalkunprodusenter med over 1 000 dyr	62	68	-	67
Antall rugeeggprodusenter og oppalere av foreldre dyr	-	104	105	110
Antall andeprodusenter	5	5	5	5
Livkyllingoppalere	-	-	17	16

Kilde: Fjølfe, Norsk Fjølfeag.

* Antallene for både 2007 og 2008 er usikre. Dette antallet er forventet å falle kraftig spesielt i 2011 da mange får sitt siste innsatt.

Kapittel 1.5. Økologisk dyrehold

TABELL 1.5.1. Økologiske husdyr i prosent av totalt antall husdyr i 2010

	ANTALL ØKOLOGISKE	PROSENT ØKOLOGISKE AV TOTAL	ØKNING I ANTALL DYR
Mjølkekyr	8 783	3,60 %	1 090
Ammekyr	3 287	5,30 %	372
Øvrige storfe	15 290	2,70 %	1 876
Vinterfôra og andre sauer/lam	48 883	4,60 %	3 175
Avlspurker	267	0,50 %	1
Slaktegris	2 460	0,60 %	959
Verpehøns over 20 uker	153 319	3,80 %	-17 090

Hovedkilde: Statens landbruksforvaltning, Produksjon og omsetning av økologiske landbruksvarer 2010.

Kilde: Statistikk 2010, Debio, Telledato 01.01.11.

Kilde: SLF PT 900 per 01.01.10, for produsenter som søker tilskudd. I tillegg er det lagt til faktiske tilleggsheter fra SSB, for alle dyr, unntatt lam/sau under ett år, der er prosentvis påslag tillagt.

TABELL 1.5.2. Økologiske husdyr i Norge, Sverige og Danmark i 2010*

	NORGE	SVERIGE	DANMARK
Mjølkekyr	8 783	37 829	62 407
Ammekyr	3 287	30 995	8 393
Øvrige storfe	15 290	103 952	93 723
Vinterfôra og andre sauer/lam	48 883	69 965	9 732
Avlspurker	267	1557	5 815
Slaktegris	2 460	21 554	92 192
Verpehøns over 20 uker	153 319	742 376	496 915
Alle økologiske dyr totalt**	390 226	1 199 908	1 533 628

Hovedkilde: Statens landbruksforvaltning, Produksjon og omsetning av økologiske landbruksvarer 2010.

Svenske tall: KRAV økonomisk forening, Marknadsstatistik.

Danske tall: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Plantedirektoratet, Statistikk over økologiske jordbruksbedrifter 2010.

Kilde: Statistikk 2010, Debio, Telledato 01.01.11.

Kilde: SLF PT 900 per 01.01.10, for produsenter som søker tilskudd. I tillegg er det lagt til faktiske tilleggsenheter fra SSB.

For alle dyr, unntatt lam/sau under 1 år, der er prosentvis påslag tillagt.

* Det kan forekomme noen unøyaktigheter i tallmaterialet, da de ulike landene bruker ulike kategorier på klassene innenfor hvert dyreslag.

** Inkluderer også økologiske geiter, hester, ender, kalkuner og gjess.

Kapittel 1.6. Husdyr i verden

TABELL 1.6.1. De ti største produsentlandene av henholdsvis storfe-, svin-, sau-, og kyllingkjøtt (1000 tonn) i 2009

	STORFE	SVIN	SAU	KYLLING
USA	11 891	10 441		16 334
Brasil	9 395	2 923		9 939
Kina	6 060	49 874	2 090	11 442
Argentina	3 378			1501
Australia	2 147		658	
Russland	1 740	2 169	164	2 313
Mexico	1 704			2 626
Frankrike	1 466	2 004		
Canada	1 255	1 945		
Tyskland	1 142	5 264		
Spania		3 290		
Vietnam		2 908		
Polen		1 734		
New Zealand			478	
Iran			350	1 670
Storbritannia			302	1 463
Tyrkia			262	
India			239	
Syria			189	
Algerie			177	
Indonesia				1 408
Japan				1 394
Norge	84	124	23	83

Kilde: FAOSTAT.

Tabellen viser de ti største produsentland innenfor hver kjøttkategori, der tall ikke er nevnt, kommer landet ikke opp blant de ti største.